

(2022 בַּרֶע בָּתוּבּוֹת נ"ג־נ"ט | שַׁבָּת בְּרְשַׁת שׁוֹבְּטִים | א'־ז' אֱלוּל תשפ"ב (28 אוֹגוּיְסְט־סֶבְּּטֶמְבֶּר (2022 Seder Nashim | Masechet Ketubot 53–59 | Shabbat Parashat Shoftim | 1-7 Elul (Aug. 28 — Sept. 2)

דף נ״ג: צואה וירשה

Daf 53: LAST WILL & TESTAMENT

According to the Torah, after a person dies and goes to their final resting place, that person's property all passes to their offspring. The children divide up the inheritance equally. According to the Torah, if there is a *bechor* (firstborn son), the *bechor* receives a double portion of the father's assets, as if the *bechor* was two children.

On this daf, we learn that a person is permitted to write a will that instructs that their property be divided differently. For example, a person could decide that all their assets would be inherited by just one son, while the other children inherit nothing. However, the Talmud concludes that it would not be fitting to do so and deviate from the Torah's teaching.

The sages were uncomfortable with those who chose to depart from the inheritance formula laid out in the Torah.

The minds of the sages were so uncomfortable with those who sought to change the Torah's guidance on inheritance that Shmuel told his disciple Rabbi Yehudah: Do not be a witness to the will of a person who instructs a division of their inheritance among the children that does not follow the guidelines set in the Torah.

עַל פִי דִּין הַתּוֹרָה, לְאַחַר שָׁאָדָם נִפְּטֶר וְהוֹלֵךְ לְבֵית עוֹלָמוֹ, כָּל רְכוּשׁוֹ עוֹבֵר לְבָנָיו. הַבָּנִים חוֹלְקִים בַּיָרֻשָּׁה שְׁוֶה בְּשָׁוֶה, וְאָם יֵשׁ בֵּן בְּכוֹר הוּא מְקַבֵּל, על פי דין התורה, פִּי שְׁנִים בַּיִרֻשָּׁה, כָּאָלוּ הוּא שָׁנֵי בָנִים.

בְּדַף זֶה בתלמוד לוֹמְדִים, שָׁאָדָם יָכוֹל לְכְתּׂב צַּוָּאָה שֶׁבָּהּ הוּא מוֹרֶה לְחַלֵּק אֶת נְכָסִיו הוּא מוֹרֶה לְחַלֵּק אֶת נְכָסִיו בְּצוּרָה אַחֶרֶת, לְמָשָׁל, הוּא יָכוֹל לְהַחְלִיט שָׁאֶת כָּל כַּסְפּוֹ יִירַשׁ אֶחָד מִבְּנִיו בִּלְבָד, וּבְנִים יִירַשׁ אֶחָד מִבְּנָיו בִּלְבָד, וּבְנִים אֲחָרִים לֹא יְקַבְּלוּ מְאוּמָה. אֲבָל, הַתלמוד אומר שָׁאֵין בָאוֹי לַעֲשׁוֹת כָּרְ וּלְשַׁנּוֹת בָּתוֹרָאַת הַתּוֹרָה.

עַד כְּדֵי כָךְ לֹא הָיְתָה נוֹחָה דַעְתָּם שֶׁל חֲזַ״ל מִמִי שֶׁעוֹשֶׂה כֵן, שֶׁאָמַר שְׁמוּאֵל לְתַלְמִידוֹ רַב יְהוּדָה: אַל תִּהְיֶה עֵד לְצַוְאָה שֶׁאָדָם מוֹרֶה בָהּ שֶׁלֹא לְחַלֵּק אֶת יְרָשָׁתוֹ בֵּין הַבָּנִים כְּפִי הַחֵלָקָה שֵׁקָבָעָה הַתּוֹרָה.

Daf 54: SOCIAL SENSITIVITY

Chazal instituted different types of takanot (regulations). Among these takanot are ordinances meant to protect the people of Israel, lest they sin by committing aveirot (transgressions) either b'shogeg (inadvertently) or b'mayzeed (intentionally). In addition, there are also takanot meant to safeguard human dignity, established so people would not be embarrassed.

For example: **On 15 Av,** while the *Beit HaMikdash* stood, it was customary to be especially joyful. On that day, the daughters of Israel **went out clothed in white.** *Chazal* ordained that all young women were required to borrow clothes from each other, so the needy who lacked the money to buy white clothes **would not be embarrassed** to borrow clothes from their wealthier friends. If everyone wore borrowed clothing, no one would need to be embarrassed for doing so.

The sages instituted another takanah concerning a beit avel (house of mourning). For the first meal after the funeral,

mourners eat foods brought to them by others and do not eat foods cooked in their home. This ruling was instituted many years ago when it was customary to bring meals to wealthy mourners in extremely expensive utensils. The *chachamim* took a stand and decreed that everyone should eat using inexpensive dishes, **so the poor would not be embarrassed.**

ַדָּף נ״ד: רְגִּישׁוּת חֶבְּרָתִית

ְחַז״ל תִּקְנוֹת מָפּוּגִים שׁוֹנִים. יֵשׁ מֵהֶן תַּקְנוֹת שָׁנּוֹעֲדוּ לִשְׁמֹר עַל עַם יִשְׂרָאֵל, לְבַל יַחְטְאוּ בַעֲבֵרוֹת, אִם בְּשׁוֹגֵג וְאָם בְּמֵזִיד, וְיֵשׁ מֵהֶן גִּם תַּקָנוֹת שָׁנוֹעֲדוּ לִשְׁמֹר עַל כְּבוֹדָם שֶׁל אַנָשִׁים, שֵׁלֹא יִתָבַּיִּשׁוּ.

לְמָשָׁל: בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם, **בְּיוֹם חֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּאַב** הָיוּ נוֹהַגִּים שִׂמְחָה יִתָרָה, וּבְנוֹת

> יִשְׂרָאֵל הָיוּ יוֹצְאוֹת לְבוּשׁוֹת בְּבְּגְדֵי לָבָן. תִּקְנוּ חֲכָמִים שֶׁכֻּלָּן תִּשְׁאַלְנָה אֶת הַבְּגָדִים זוֹ מִזּוֹ כְּדֵי שֶׁהָעֲנִיּוֹת שָׁאֵין לָהֶן כָּסֶף לִקְנוֹת בִּגְדֵי לָבָן, לֹא תִתְבַּיִשְׁנָה לִשְׁאֹל בְּגָדִים מֵחַבְרוֹתֵיהֶן הָעֲשִׁירוֹת, וְאִם כָּלָּן שׁוֹאֲלוֹת זוֹ מִזּוֹ, כַּמוּבַן שֵׁהֵן לֹא תִתְבַּיֵּשׁנַה.

תַּקָנָה נוֹסֶפֶת תִּקְנוּ חֲכָמִים, לְגַבֵּי בֵית הַאָבֵל. אֵת הַסְעדָּה הַרְאשׁוֹנָה לְאָחֵר

הַלְּוָיָה, הָאֲבֵלִים אוֹכְלִים מִמְאֲכָלִים שָׁמּוּבָאִים לָהֶם עַל יְדֵי אֲחֵרִים וְאֵינָם אוֹכְלִים מַאֲכָלִים שֶׁבֻּשְׁלוּ בְּבֵיתָם. הסיבה לכך הייתה שלְפְנֵי שָׁנִים רַבּוֹת הָיוּ נוֹהֲגִים לְהָבִיא לַאֲבֵלִים עֲשִׁירִים אֶת אֲרוּחָתָם בְּכֵלִים יְקָרִים בְּיוֹתֵר. עָמְדוּ חֲכָמִים וְתִקְנוּ, שֶׁכֻּלָם אֹלְלוּ בְּכֵלִים זוֹלִים, **כְּדֵי שָׁלֹא יִתְבַּיִּשׁוּ הָעֲנִיּים.**

Daf 55: CANCELLATION OF DEBTS

This year (5782) is a Shmittah (sabbatical, seventh) year, during which landowners in Eretz Yisrael are required to refrain from working their fields. During Shmittah there is an additional mitzvah called Shmitat Kesafim, cancellation of debts. If one lends money to his or her fellow, once the Shmittah year ends the debt may never be collected.

Three *mitzvot* are stated in the Torah regarding the *mitzvah* of *Shmitat* Kesafim, and from these, we learn the details for observing this mitzvah.

MITZVAH 1 - Renunciation of the Debt: If the borrower wants to return the money after the Shmittah year, the lender is commanded to say: "I erase it," that is, the debt is waived.

MITZVAH 2 - Prohibition of Debt Claim: The lender is not permitted to pressure the borrower for repayment after the end of the Shmittah year.

MITZVAH 3 - Do Not Avoid Providing a Loan: It is forbidden to abstain from or refuse to lend money out of fear that the Sabbatical year cancelation of debts will cause the lender to lose money.

דף נ״ה: מצות שמטת כספים 🦠

ַהַשַּׁנָה הַזּוֹ הִיא שָׁנַת שָׁמְטַה, בַּהּ נִצְטַוּוּ בַעַלֵי הַשַּׁדוֹת בָּאֶרֵץ ישראל לשמט, לעזב, את אדמותיהם, ולא לעבד בהם. קימת מָצְוַה נוֹסֶפֶת בָּשָׁנַת הַשָּׁמְטַה, וְהִיא: **מִצְוַת שִׁמְטַת כְּסַפִּים**, שעניינה הוא שַׁכָּל אָדָם שַׁהִלְוָה כֵסֵף לַחֲבֵרוֹ וְעָבָרָה שָׁנַת הַשַּׁמְטָּה - אֵינוֹ יַכוֹל לְגַבּוֹת אֶת הַחוֹב לְעוֹלַם.

> שַׁלשׁ מִצְווֹת נֵאֶמְרוּ בַתּוֹרָה לגבי מצות שמטת כספים ומהן ָנִלְמַד עַל פָּרֲטֵיהַ שֵׁל מִצְוַה זוֹ. מִצְוָה א׳ - וִתּוֹר עֵל הַחוֹב: אָם הַלּוֹה רוֹצָה להַחַזִיר אָת הַכַּסף לאחר שָׁנַת הַשָּׁמְטַּה, מִצְוַה עַל הַמַּלְוֵה לוֹמַר לוֹ: ״מִשַּׁמֵּט אַנִי״ - מְוַתֵּר אֵנִי עַל החוב.

מִצְוַה ב׳ - אָסוּר תִּבִיעַת הַחוֹב: ָהַמַּלְוֵה אֵינוֹ רַשַּׁאי לְתָבֹּעַ אֵת הַחוֹב, ָלְאַחַר שֶׁעָבָרָה שָׁנַת הַשָּׁמְטָה.

מָצְוָה ג׳ - לֹא לָהְמָּנָע מֶהַלְוָאָה: אַסוּר לְהְמַנַע וָלֹא לְהַלְווֹת כֵּסֶף מִתּוֹךְ חֲשָׁשׁ פֵּן תַּעֲבֹר שָׁנַת הַשָּׁמְטָּה וְהַמַּלְוֵה יַפְסִיד אֱת הַחוֹב.

Daf 56: DOUBTFULLY TITHED PRODUCE

Halachah prohibits the consumption of produce before terumot u'ma'asrot (tithes) have been set aside. Terumah gedolah is set aside for the kohen; ma'aser rishon (first tithe) is given to the levi, and either ma'aser sheini (second tithe) or ma'aser oni (tithe for the poor), depending on the year.

In the days of Yochanan Kohen Gadol, father of Mattathias the Hasmonean, the Beit Din HaGadol (High Court) sent emissaries throughout the land to check the level of religious observance among the Jewish people. They found that everyone meticulously set aside terumah for the kohen. However, there were amei ha'aretz (ignorant people) who had disdain for the allocations to the levi'im and did not set aside ma'aser rishon, ma'aser sheini, or ma'aser oni. The Beit Din HaGadol subsequently decreed that produce purchased from amei ha'aretz must be treated like produce over which there is doubt whether tithes have been set aside and, therefore, required the setting aside of tithes once again. However, it was unnecessary to take out terumah from this same produce, since amei ha'aretz were known to set aside the terumah allocation.

This produce was called "demai," which connotes doubt. It is a play on the words "da" = (this) and "mai" = (what), i.e., Is this [produce] tithed?

דף נ"ו: פרות "דמאי"

ההלכה היא שאָסוּר לֵאֱכֹל פֶּרוֹת לְפְנֵי שֵׁמַפְרִישִׁים מֶהֶם תִּרוּמוֹת וּמַעַשָּׂרוֹת. תִּרוּמָה גִדוֹלָה - לַכֹּהֵן. מַעֲשֵׂר רָאשׁוֹן - לַלֵּוִי, וּמַעֲשֵׂר שָׁנִי אוֹ מַעשַׂר עַנִי (תַּלוּי בָּאֵיזוֹ שַׁנַה).

בִּימֵי יוֹחַנַן כֹּהֶן גַּדוֹל, שָׁהַיָה אַבִיו שֶׁל מַתִּתִיהוּ הַחַשְׁמוֹנַאִי, שַׁלְחוּ בֵית הַדִּין הַגָּדוֹל וּבָדָקוּ בָכֶל מְחוֹזוֹת הַיִּהוּדִים וְרָאוּ שֵׁהַכֹּל מַפְרִישִׁים תִּרוּמָה לַכֹּהֶן, אֲבָל הָיוּ עַמֵּי הָאָרֵץ שֵׁזְּלִזְלוּ בְיֵתֵר הַהַפְּרָשׁוֹת וָלֹא הָפָרִישׁוּ מַעֲשֶׂר רָאשׁוֹן וּמַעֲשֵׂר שָׁנִי / עַנִי. מֵאוֹתַהּ עַת גַּזָרוּ בֵית הַדִּין הַגַּדוֹל, כִּי בִּפֶרוֹת שֶׁקּוֹנִים מֵעַם הַאַרֵץ, יֵשׁ לְנָהֹג בָּהֶם כָּמוֹ בִּפֵרוֹת שֵׁיֵשׁ עֲלֵיהֶם סָפֵק אָם עְשָּׂרוּ אוֹתָם, וְלַכֵן צריך לעשר אוֹתם פּעם נוֹספת. כּמוּבו שׁאין צריך להפרישׁ תַּרוּמַה פַּעָם נוֹסֶפֶת, שֶׁהֶרֵי הֶם מַפְרִישִׁים תִּרוּמַה.

פּרוֹת אֵלֵה מִכִנִּים "דָּ**מָאי"** מִלְּשׁוֹן סַפֶּק "דַּא" = זֵה "מַאי" = מַה? הַאָם הוּא מִעְשַּׂר?

Daf 57: ANNULMENT OF A CONTRACT

On this daf, we learn about the term "simfon," which is an Aramaic

word meaning "cancel or nullify." For example, if Reuven has a

"shtar [chov]" (promissory note), attested to by witnesses, in which it

is written that Shimon owes him money; but Shimon has a "shovar"

(voucher) on which it is written that Shimon repaid the loan in full, then the shovar cancels out the shtar. The shovar nullifies the shtar chov, and Shimon is not required to pay anything. This shovar

constitutes a "simfon" (annulment, or abrogation) because it

Here's another example: Suppose a man made a deal

and purchased a certain object, perhaps a refrigerator.

invalidates what is written in the shtar chov.

דַף נ"ו: "סִימִפוֹן"

בַדָף זָה לוֹמַדִים עַל הַמַּשָּׂג ״סִימְפּוֹן״. סִימְפּוֹן הֵיא מַלַּה אַרְמִית שַׁפּּרוּשַׁהּ ״בּטוּל״. למַשַׁל, אָם לָרָאוּבָן יָשׁ שָׁטֶר עם עָדִים שַׁכַּתוּב בּוֹ כִּי שָׁמעוֹן חַיַּב לוֹ כֵסֶף, אֲבַל לִשָּׁמְעוֹן יֵשׁ ״שׁוֹבַר״ שֶׁבּוֹ כַתוּב כִּי שָׁמְעוֹן כָּבַר פַּרַע (שָׁלֶם) אַת הַהַלוַאַה, אַזַי הַשּׁוֹבַר מִבַּטָל אֶת שַׁטר הַחוֹב ושִׁמעוֹן אִינוֹ צַריךְ לְשַׁלֵּם מָאוּמָה. **הַשּׁוֹבָר מִכְנֵה ״סִימִפּוֹן״**, כִּי הוּא מִבַטֵל אֵת מַה שֶּׁכָּתוּב בְּשִּׁטַר

דַּגְמָא נוֹסֶפֶת: אָדָם עָשָׂה עָסָקָה וָרָכַשׁ חֵפֵץ מִסֶּיָם, נַנִּיחַ, מַקְרֵר. לְאַחַר מְכֵּן הוּא גִּלָּה שֶׁיֵשׁ בַּמַקְרֵר פָּגָם רְצִינִי, הַרֵי זֵה ״מְקַּח ֿטַעוּת״, כָּפִי שֵׁכָּבָר לָמַדְנוּ בַּעָבָר, שַׁבִּמְקְרִים כָּאֵלֵּה מִתְבַּטֵּלֵת הַמְּכִירַה וָהַמּוֹכֵר צָרִיךְ לְהַחַזִּיר לַקּוֹנֵה אֶת כַּסְפּוֹ. הַפָּגָם

שָׁהָתָגַּלַה בַּמַקְרֵר הוּא ״סִימִפּוֹן״ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מִבַּטֵּל אֶת הַמְּכִירַה. "סימפון" - בטול.

Afterward, the man discovered there was a serious defect

in the refrigerator, making the acquisition a "mekach ta'ut" (mistaken purchase). As we have learned previously, in such cases the sale is voided, and the seller is required to return the money to the buyer. The defect discovered in the refrigerator constitutes a "simfon," which cancels the sale -

"Simfon," meaning annulment.

Daf 58: AN ITEM THAT DOES NOT YET EXIST

Gedaliah owned a bicycle shop. One day an older gentleman entered Gedaliah's store and asked to speak with him. The man told Gedaliah that he has a grandson whom he expects will visit him the following week and for whom he would like to acquire a bicycle. Gedaliah told the man, "I have a bicycle here in the store, but it is not yet mine because I still haven't paid the bicycle seller's agent for it. Come and lift the bicycle, and in doing so you will perform kinyan 'hagba'ha' (a formal act of acquisition using 'raising'), and after I purchase the bicycle from the seller's agent, I will give it to you."

At that same time, Yehudah, who had just finished learning daf 58 of Masechet Ketubot was also in the shop. Yehudah turned to the store owner and the grandfather and said: "You should know, that right now, the grandfather does not acquire anything." The Talmud teaches us an important principle: "A person cannot acquire an item that does not yet exist." A person may not sell items that do not yet exist, nor even items that do exist but do not yet belong to the person interested in selling them. As such, since the bicycle did not yet belong to Gedaliah, he was unable to sell it to the grandfather.

דף נ״ח: ״דבר שלא בא 🍑

גְדַלְיַה היה בַּעַל חֲנוּת לְמִמְכַּר אוֹפַנַּיִם. בָּאַחַד הַיַּמִים נָכָנַס אַדַם מִבְגַּר לַחַנוּתוֹ שָׁל גַּדַליַה וּבַקּשׁ לְשׁוֹחֶחַ עמוֹ. הַאִישׁ סְפָּר כִּי יָשׁ לוֹ נַכָּד שִׁיַּגִּיעַ ּלְבַקּרוֹ בַּשָּׁבוּעַ הַבָּא וְהוּא רוֹצֵה לְרָכֹּשׁ עֲבוּרוֹ אוֹפַנַּיִם. אָמַר לוֹ גִּדַלְיָה: ײַשׁ לִי כָּאן בַּחָנוּת אוֹפַנַיִם , **אַך הֵם עֲדַיִן אֵינָם שֵׁלִי**, כִּי עוֹד לֹא שָׁלַמְתִּי עֵלֵיהֵם לְסוֹכֵן הָאוֹפַנַיִם. בֹּא וָהָרֵם אוֹתָם, בָּכָךְ תַּעֲשֶׂה קְנְיַן ״הַגְבָּהָה״, ּוִאַחֲרֵי שֵׁאֵקְנֵה אוֹתָם מֵהַסּוֹכֵן אֵתֵּן לְךָּ אוֹתָם״.

בָּאוֹתוֹ זְמַן, הָיָה בֶחֲנוּת יְהוּדָה, שֶׁבִּדִיּוּק סְיֵם לְלְמֹד אֵת דַּף נ״ח בְּמַסֵּכֶת ּכָּתַבּוֹת. הוא פָּנָה יִהוּדָה אֱל גִּדַלְיָה וְאֱל הַסָּב וְאָמַר: ׳כִּדְאי שַׁתֵּדְעוּ -שוב מלמד אותנו כלל חשוב הַּפַּבָּא אֵינוֹ קוֹנֵה מָאוּמָה. הַתלמוד מלמד אותנו כלל ש״אֵין אָדָם מַקְנֵה דָבָר שֵׁלֹא בָא לָעוֹלָם״, אָדָם אֵינוֹ יָכוֹל לְמְכֹּר ָחֶפָצִים שַׁעוֹד לֹא נִמְצָאִים בָּעוֹלַם, וַאֱפְלּוּ לֹא חֲפָצִים שַׁנִּמְצָאִים בָּעוֹלַם, אַבָל הֵם עַדַיִן אֵינָם שֵׁלּוֹ. לְמָשָׁל, כָּעֵת הָאוֹפַנַּיִם עַדַיִן אֵינָם שַׁיָּכִים לָגְדַלְיָה, וְאֵיךְ יִמְכֹּר אוֹתָם לַסַּבָּא?

Daf 59: INACTIVITY AND BOREDOM

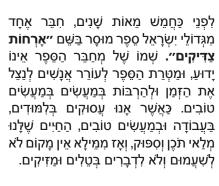
דף נ״ט: הבטלה והשעמום 🤝

On this daf, we learn that idleness is a very bad and undesirable thing. A person who does nothing, simply remaining idle, becomes bored and ultimately might commit aveirot (transgressions) out of an abundance of idleness. It has been said that inactivity leads to boredom, and boredom leads to sin.

About 500 years ago, one of the great sages of Israel wrote an ethics book called "Orchot Tzaddikim" (Ways of the Righteous). The name of the book's author remains unknown. The purpose of the book is to encourage people to take advantage of their time to increase their performance of good deeds. When we are busy with studies, work, and good deeds, our lives are full of substance and satisfaction. Then, in any case, there is no room for either boredom or worthless and harmful things.

ַבָּדַף זֶה לוֹמִדִים שֶׁהַבַּטַלָּה הִיא דַבַר מָאֹד לֹא טוֹב וְלֹא רַצוּי. אדם שאינו עושה כלום. סתם מתבּטל. הרי הוא משתעמם וּבָסוֹפוֹ שֵׁל דַּבַר יַכוֹל לַעֲשׁוֹת עֲבֶרוֹת מֶרֹב שֶׁהוּא מִשְׁעְמַם. עַל זֵה נֵאֵמַר שֵׁהַבַּטָלָה מִבִיאָה לִידֵי שָׁעֵמוּם, וְהַשָּּעֵמוּם מביא לידי חטא.

D'VAR TORAH: PARASHAT SHOFTIM

דבר תורה: פַּרַשַת שוֹפָטִים

In the Gemara, our sages learn from a verse in Parashat Shoftim - "Justice. justice you will pursue" - that dayanim (judges) deliberating over Torah law should propose and promote for the parties before them to reach a compromise. This is an alternative to rendering a ruling governed strictly by the Torah. The directive requires clarification since sometimes compromise can be unjust. Moreover, why would the need to reach compromise be learned from the verse's duplication of the words "justice, justice you shall pursue"? This seems to say that the justice done in the beit din (halachic court) is not merely financial justice to maintain law and order, but rather, the justice of peace and love between a person and their fellow. While the dayanim must see that the truth indeed comes to light, they must also try to ensure there is peace between the parties upon their departure from the courthouse. In that regard, the compromise proposal contains justice in the broadest sense because only through compromise can the parties reach agreement and peace, both from a financial standpoint, as well as from a social point of view.

מַהַפָּסוּק בְּפָּרָשָׁתֵנוּ- ״צֶדֶק צֶדֶק תִרְדֹּף״ לוֹמְדִים חכמינו בגמרא- שהדינים שדנים דין תורה צָרִיכִים לְהַצִּיעַ וִלְדָחֹף אֵת הַצְּדָדִים הַבָּאִים ַלְפָנֵיהֶם לְהַגִּיעַ לְפָשַׁרָה, וְלֹא לַרוּץ לְפָסֹק אֵת הדין. דבר זה דורש ברור שכן לעתים הפשרה אַינֵנָה צוֹדֵקֶת, וּמַדוּעַ הִיא נַלְמֶדֵת מְכָפִילוּת הַמְּלִּים ״צֶדֶק צֶדֶק״? נְרָאֵה לוֹמַר כִּי הַצֵּדֶק הַנַעֲשֵׂה בָּבֵית הַדִּין הוּא לֹא רַק צֶדֵק מַמוֹנִי שֵׁל חֹק וַסַדֶר, אַלַא צֶדֵק שֵׁל שַׁלוֹם וְאַהַבָּה בֵּין אִישׁ ּלְרֵעֶהוּ. עַל הַדַּיַנִים לְרָאוֹת שָׁאַכֶן הַאֱמֶת יוֹצֵאת לַאוֹר אַךְ גַם לְנַסּוֹת לִדְאֹג לְכַךְ שֶׁבֶּין הַצְדַדִים יִשָּׂרֹר שָׁלוֹם עִם יִצִיאָתָם מִכָּתִלֵי בֵּית הַדִּין. לָכֵן, הַצַעַת הַפִּשָּׁרָה יֵשׁ בָּהּ צֵדֵק בַּמוּבַן הַרָחַב- מִפְּנֵי שַׁרַק בָּפִשַּׁרַה יוּכָלוּ הַצְדָדִים לְהַגִּיעַ לְהַסְכָּמָה וַשַׁלוֹם הֵן מִבָּחִינַה מַמוֹנִית וְהֵן מִבְּחִינַה חֲבֵרִית.

FOUNDER & EDITOR-IN-CHIEF: MEIR JAKOBSOHN EDUCATIONAL DIRECTOR & EDITOR: RABBI AVI RATH BOARD CHAIRMAN: HAIM FREILICMAN, C.P.A. תלמוד ישראלי

TALMUD ISRAELI—DAF YOMI FOR US 112 W. 34TH ST., 18TH FL • NY, NY 10120 SPONSORED BY:

